

WHO 75

World Health Organization, 3 April 2023 News release

Kulcsszavak: globális egészségügy, Egészségügyi Világszervezet

Forrás Internet-helye: <https://www.who.int/news/item/03-04-2023-who-celebrates-75th-anniversary-and-calls-for-health-equity-in-face-of-unprecedented-threats> ;

A WHO Alapszabálya (18 p.):

<https://apps.who.int/gb/bd/PDF/bd47/EN/constitution-en.pdf?ua=1> ;

WHO's 7+5 stories for everyone, everywhere:

<https://www.who.int/campaigns/75-years-of-improving-public-health/stories> ,

WHO Public health milestones: <https://www.who.int/campaigns/75-years-of-improving-public-health/milestones/#year-1946>

Az *Egészségügyi Világszervezet* megalapítására 1947. április 7-én került sor. Az ENSZ-család egyik legfontosabb szakosított szervezete. Székhelye Genf. 194 tagállama van. 8.000 alkalmazottal rendelkezik. Főigazgatója (2017. óta) Tedros Adhanom Ghebreyesus, tigré származású etióp biológus, immunológus. [Lásd: 2017. 17-18. sz.] Legfontosabb feladatai: a járványok leküzdése, az egészségügyi rendszerek konszolidációja, oltási kampányok kezdeményezése, egészségügyi tájékoztatás, képzés, kutatás.

1947-ben Egyiptomban súlyos kolerajárvány pusztított, amely 10.000 halálos áldozatot követelt. Ez volt a szervezet megalapításának indítéka. Első jelentősebb sikere a frambózia nevű trópusi betegség leküzdése volt, amely az 1950-es években többmillió ember megbetegedéséhez és súlyos fogyatékosná válásához vezetett. A WHO akkor 300 millió ember számára biztosított penicillint.

Az Egészségügyi Világszervezet eddigi legnagyobb sikertörténete a feketehimlő kiirtása. Az oltási program 1967-ben vette kezdetét, tíz évvel később pedig Szomáliában regisztrálták az utolsó esetet. A gyermekbénulás elleni globális oltási kampány 1988-ban kezdődött, ez a vírus azonban nehezebben adja meg magát, jelenleg ismét támad.

Kudarcba fulladt viszont a 2014-ben Nyugat-Afrikában kitört ebola-járvány kezelése. A WHO hónapokig alábecsülte a segélyszervezetek figyelmeztetéseit, mígnem kicsúszott a kezéből a kontroll. A járvány több mint 10.000 halálos áldozatot követelt. A szakértők bírálták a régiók és a WHO-központ közötti kommunikációt, a prioritizálást, a fennálló érdekkonfliktusokat, a pénzügyi támogatóktól való függést. A WHO Végrehajtó Tanácsa reformokat helyezett kilátásba. De a továbbiakban a COVID-19-pandémia kezelése miatt is kritikák keresttüzébe került.

Az Egészségügyi Világszervezet egyik nagy problémája a finanszírozás és az adományozóktól való függés. A WHO éves költségvetése nagyjából 3 milliárd USD. Azonban ennek csak durván 20 százaléka áll rendelkezésre a tagállamok befizetéseiből. A fennmaradó 2,5 milliárd USD-t tagállamoktól és különböző szervezetektől kell begyűjteni. Legnagyobb pénzügyi támogatói: az Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Németország, a *Bill & Melinda Gates Foundation*, valamint a *Gavi, the Vaccine Alliance*.